

Elastofibroma

Elastofibroma

Dr. Sibel Erdoğan¹ Dr. Oktay Öksüz² Doç. Dr. Fehmi Aksoy¹

Dr. Güluşan Ergül¹ Dr. Şükran Sarıkaya¹

¹Ankara Numune Hastanesi Patoloji Bölümü, Ankara

²Ankara Onkoloji Hastanesi Genel Cerrahi Bölümü, Ankara

Özet: İlk kez 1959 yılında Jarvi ve Saxen tarafından tanımlanan elastofibroma, sıklıkla subskapuler bölgede, kadınlarda ve yaşlılarda saptanan, seyrek nonneoplastik bir lezyondur. Burada, 49 yaşında kadında neoplazm kuşkusu ile eksize edilen subskapuler elastofibroma sunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Elastofibroma

Summary: First described in 1959 by Jarvi and Saxen, elastofibroma is a rare, non-neoplastic lesion, mostly recorded in subscapular region, in women and in elderly. Here, a case of subscapular elastofibroma excised with suspicion of a neoplasm, in a 49 year old female is presented.

Key Words: Elastofibroma

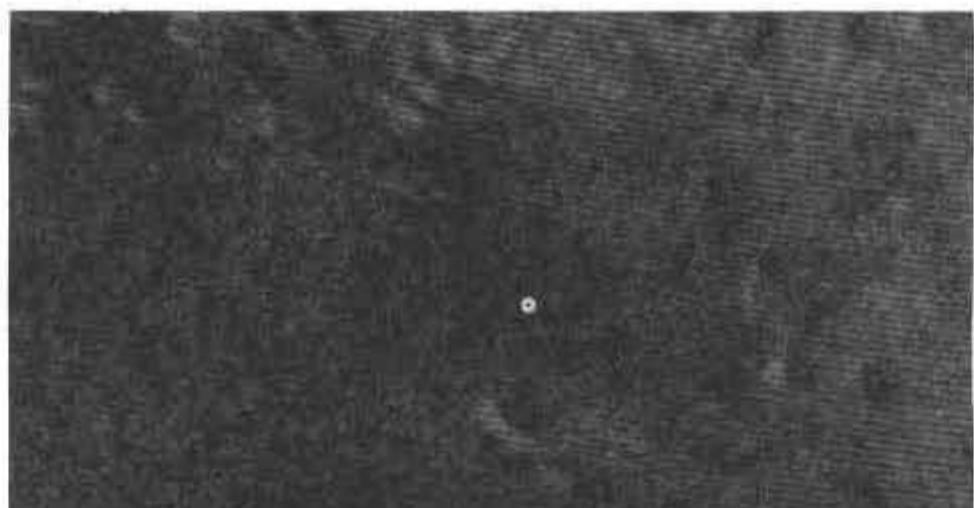
Ilk kez 1959 yılında bildirildiği belirtilen (1) subskapüler elastofibroma, kadınlarda ve yaşlılarda daha sık gözlemediği vurgulanan, non-neoplastik, seyrek bir lezyondur (1-5).

Patogenezde, ancak konstitüsyonel predispozisyonu olanlarda sıkça stimulusa uğrayan bölgelerde gözlentiği (1) dikkati çekmektedir.

Olgu Sunumu

49 yaşında kadının 8 aydan beri var olan sağ subskapüler bölge yerleşimli, ağrılı kitle yakınması ile başvurması üzerine, total olarak çıkarılan, 10x8x6.5 cm boyutlarındaki, düzensiz sınırlı kitlenin kesitlerinde, yağ dokusu ve yer yer kas dokusu içerisinde ilerleyen, kirli beyaz renkte, lastik kıvamında lezyon izlenmekteydi.

Mikroskopik olarak, Hematoksilen Eozin (HE) kesitlerde matur adipöz doku ve kas dokusu arasında ilerleyen, yer yer hiposellüler, yer yer ise hipozellüler alanlar oluşturan, oldukça uniform, mitotik aktivite ve atipi göstermeyen fibroblastik özellikte hücreler ve kollajen demetleri vardır. Arada, özellikle hiposellüler alanlarda yoğunlaşan, parlak eozinofilik boyanan elastik globüller ve fibriller izlenmiştir (Resim 1).

Resim 1. Hiposellüler alanda, parlak eozinofilik boyanan elastik globüller ve fibriller (HE X 100).

Resim 2. Hiposellüler alanda EVG ile siyah renkte dağınık olarak izlenen elastik lifler (EVG X 100).

Klinik bulgular ile birlikte değerlendirildiğinde, olgunun elastofibroma ile uyumlu olduğu sonucuna ulaşıldı. Tanıyi desteklemek amacıyla Elastica Van Gieson (EVG) çalışıldı ve bu boyamada, yoğun çatısı olan, kuvvetli kara renkte elastik lifler görüldü (Resim 2).

Tartışma

Klasik lokalizasyonlu, yani subskapüler elastofibroma ilk kez 1959'da 12. İskandinav Patolog ve Mikrobiyolog kongresinde, Jarvi ve Saxen tarafından bildirilmiştir (1).

Daha sonra yapılan çalışmalar ile çok değişik lokalizasyonlar, deltoid kas, trochanter majus, ayak, göğüs duvarı, sağ meme (2), inguinal bölge, sağ aksilla (1), ve yine visseral elastofibromatöz değişiklikler için gastrik, rektal submukoza (3), ince barsak submukozası, müsküleris propria, serozası ve damar duvarı, bronşlarda epitel altı ve trachea gibi lokalizasyonlar bildirilmiştir (4).

Kadınlarda ve yaşlılarda daha sık olduğu belirtilen (5) elastofibromanın patogenezi konusunda çok çeşitli görüşler ortaya konmaktadır.

Dixon ve ark. çalışmasında, Stemmermann ve Stout'un kollajen fibrillerin elastotik dejenerasyonu görüşü, Jarvi ve ark. elastik fibrillerin hipertrofisi ve ikincil dejenerasyonu görüşü, Winkelmann ve Sams'ın elastik matriks materyalinin aşırı üretimi görüşü ve Akhtar ve ark. maturasyonun retardasyonu görüşü tartışılmaktır (1, 5), elastik kitleler arasında kollajen varlığının normal elastogenede de varlığından söz edilmekte, bu bulgunun elastotik dejenerasyonu göstermeyeceği vurgulanmakta ve elastinofilik materyalin fibroblastlarca ve düz kas hücrelerince üretiliği ortaya konmaktadır (5). Bu çalışmada,

elektron mikroskopı ile, fibroblast sitoplazmasında, amorf elastinofilik materyal yoğunluğunda ve yapısında, yoğun granüler cisimcikler, aktif fibroblast sentez ve sekresyonunu gösteren, çok sayıda pinositik veziküler, belirgin sarmalanmış veziküler, dilate kaba çok sayıda pinositik veziküler, belirgin sarmalanmış veziküler, dilate kaba endoplazmik retikulum ve birçok fibroblastta belirgin kalınlaşmış nükleer fibröz lamina saptanmıştır (5).

Yine, çeşitli çalışmalarında depolanan kollajenin tip 1, 2, 3 olduğu, özellikle artiküler kıkıldakta ve oküler yapılarda saptanan tip 2 kollajenin varlığının şaşırtıcı olduğu vurgulanmaktadır (6).

Nagemine ve ark. çalışmasında, olgularda, santral çatı izlenmeyen 'A', küçük çatılı 'B', belirgin çatılı 'C', genişlemiş çatılı 'D' ve internal yapıları silinmiş, irregüler 'E' türü olarak elastofibroma fibrilleri sınıflandırılmış ve erken girişim yanında olgularda 'A', 'B', ve 'C' türü fibrillerin saptandığı bildirilmiştir (1). Yine, aynı çalışmada, hereditenin etkenliği üzerinde durulmuş ve patogenezde mekanik stimulusu öne süren araştırmacılara yanıt olarak, ancak konstitüsyonel predispozisyonu olanlarda, sıkça abnormal stimulusa uğrayan bölgelerde lezyonun gözlendiği vurgulanmıştır (1).

Umar ve ark. çalışmasında, elastofibromanın gerçek bir neoplazm olduğu sorgulanmakta ve tümör benzeri bir proces olduğu sonucuna ulaşılmaktadır (7).

Günümüzde, non-neoplastik bir lezyon olarak kabul edilen elastofibromanın, otropsi çalışmalarında, populasyonun % 15'inde mikroskopik boyutta saptandığı belirtilmekte (8), total eksizyon sonrası rekurrens göstermediği vurgulanmakta ve radyoterapinin de tek başına yüz güldürücü sonuçlar verebileceği bildirilmektedir (2).

Kaynaklar

1. Nagamine N, Nohara Y, Ito E. Elastofibroma in Okinawa. Cancer 1982; 50: 1794-1805.
2. Enzinger FM, Weiss SW. Soft Tissue Tumors, 3th ed. St. Louis: Mosby. 1995; 187-91.
3. Nictolis MD, Goteri G, Campanati G. Elastofibrolipoma of the mediastinum. Am J Surg Pathol 1995; 19 (3): 364-7.
4. Schiffman R. Elastofibromatous lesion. Am J Surg Pathol 1993; 17 (9): 951-7.
5. Dixon AY, Lee SH. An ultrastructural study of elastofibromas. Hum Pathol 1980; 11 (3): 257-62.
6. Rosai J. Ackerman's Surgical Pathology. 8th ed, Vol. 2. St. Louis: Mosby. 1996; 2030.
7. Umar MH, Çaydere M, Öcal D. Elastofibroma dorsi. J Dermatopathol 1992; 1: 14-16.
8. Miettinen M, Weiss SW. Soft Tissue Tumors. In: Ed. Damjanov I, Linder J. Eds. Anderson's Pathology. 10th Ed, Vol 2. St. Louis: Mosby, 1996; 2487.